

Коледж приватного вищого навчального закладу
«Кіровоградський інститут державного та муніципального управління
Класичного приватного університету»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Коледжу
ПВНЗ «КІДМУ КПУ»

В. В. Кошолап

_____ 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

_____ **Адміністративне право** _____
(назва навчальної дисципліни)
напрямок підготовки _____ 5.03040101 «Правознавство» _____
(шифр і назва напрямку підготовки)
форма навчання _____ денна _____
Гр. КП-214 (Шифр за ОПП __ ПП_4__)

Робоча програма з навчальної дисципліни «Адміністративне право» для студентів денної форми навчання за спеціальністю 5.03040101 – «Правознавство», 2016.

Розробник: спеціаліст вищої категорії, старший викладач циклової комісії з правознавства, коледжу ПВНЗ «КІДМУ КПУ» Литвин І. І.

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні циклової комісії з правознавства коледжу ПВНЗ «КІДМУ КПУ»
Протокол від «___» _____ 2016 року № ___

Голова циклової комісії з правознавства коледжу ПВНЗ «КІДМУ КПУ»
_____ Ю. А. Кричун __
(підпис) (прізвище та ініціали)
_____ 2016 року

Схвалено Науково-методичною комісією ПВНЗ «Кіровоградський інститут державного та муніципального управління Класичного приватного університету».
Протокол від _____ 20__ року № ___

_____ 2016 року Голова _____ Г. Ю. Шаркова

1. Опис навчальної дисципліни

II курс семестр 4

Курс підготовки бакалаврів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 3 Змістовних модулів – 2 Загальна кількість годин – 108 Тижневих годин: аудиторних – 2 СРС – 6	Галузь знань – 0304 "Право" Напрямок підготовки: 5.03040101 – "Правознавство" Освітньо-кваліфікаційний рівень: – молодший спеціаліст	Нормативна Рік підготовки II рік Лекції : 24 год. Практичні заняття: 24 год. Самостійна робота: 60 год. Вид контролю: - підсумковий: залік,

III курс семестр 5

Курс підготовки бакалаврів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 3 Змістовних модулів – 2 Загальна кількість годин – 108 Тижневих годин: аудиторних – 2 СРС – 6	Галузь знань – 0304 "Право" Напрямок підготовки: 5.03040101 – "Правознавство" Освітньо-кваліфікаційний рівень: – молодший спеціаліст	Нормативна Рік підготовки III рік Лекції : 24 год. Практичні заняття: 24 год. Самостійна робота: 60 год. Вид контролю: - підсумковий: іспит

2. Мета і завдання дисципліни

Мета навчальної дисципліни “Адміністративне право України” - формування у студентів на основі знань законодавчих актів, теорії адміністративного права та процесу вмінь та навичок їх застосування, аналізу діяльності суб’єктів адміністративно-правових відносин, органів державної виконавчої влади.

Завдання навчальної дисципліни:

- розкрити зміст основних положень теорії адміністративного права та процесу;
- виявити закономірності в сфері управління та здійснення державної виконавчої влади;
- проаналізувати законодавчі акти, що пов’язані з таким регулюванням у сфері управління та захисту прав і свобод громадян при здійсненні державної виконавчої влади.

Після закінчення вивчення даного курсу студенти повинні **знати**:

- ✓ основні теоретико – правові положення адміністративної діяльності;
- ✓ систему і структуру чинного законодавства України, що регламентує діяльність органів виконавчої влади;
- ✓ характеристику форм та методів діяльності органів виконавчої влади;
- ✓ особливості провадження в справах про адміністративні правопорушення;
- ✓ особливості провадження зі звернень громадян;
- ✓ систему суб’єктів, що здійснюють адміністративну діяльність;
- ✓ правове регулювання діяльності органів виконавчої влади;
- ✓ основні завдання та функції органів виконавчої влади;
- ✓ основні принципи діяльності органів виконавчої влади.
- ✓ сутність адміністративної відповідальності як виду юридичної відповідальності;
- ✓ підстави настання відповідальності за вчиненні адміністративні правопорушення;
- ✓ склад адміністративного правопорушення;
- ✓ засоби охорони та захисту прав, свобод та законних інтересів людини і громадянина у сфері здійснення адміністративно–юрисдикційної діяльності державних органів, органів місцевого самоврядування.

Після закінчення вивчення даного курсу студенти і слухачі повинні **уміти**:

- ✓ тлумачити чинне законодавство України під час розв’язання правових ситуацій;
- ✓ застосовувати норми законодавства України у правоохоронній діяльності;
- ✓ складати окремі службові документи;
- ✓ правильно визначати склад адміністративного правопорушення і дати кваліфікацію по ньому;
- ✓ встановлювати підвідомчість тієї чи іншої категорії справ про адміністративне правопорушення;

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ І.

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА

Тема 1. Історико–правовий огляд розвитку адміністративного права.

Управління як об'єктивна потреба суспільства і держави. Зміст поліцейського права. Перехід до адміністративного права.

Камеральні науки і наука поліцейського права. Становлення науки адміністративного права. Виникнення та становлення адміністративного права на території України в X – XVI ст. „Руська правда”. Магдебурзьке право.

Адміністративне право Козацької держави та Гетьманщини. Адміністративно–територіальна організація. Органи влади та управління. Податки та фінанси. Зовнішня політика.

Застосування на території України адміністративного права Російської імперії. Формування адміністративного права української держави в 1917–1920 рр. Загальна характеристика адміністративного права Радянської України.

Формування адміністративно–правової науки у незалежній Україні.

Тема 2. Адміністративне право. Державне управління.

Виконавча влада як гілка державної влади та її управлінська спрямованість. Управління: загальне поняття і соціальна природа. Поняття державного управління у широкому і вузькому розумінні. Співвідношення державного управління та виконавчої влади. Державне регулювання і державне управління: співвідношення понять.

Необхідність уточнення традиційного погляду на предмет адміністративного права. Предмет адміністративного права: сучасне визначення. Метод адміністративного права. Сучасна трансформація методу адміністративного права. Принципи адміністративного права.

Українська наука адміністративного права на сучасному етапі. Науки про управління та організаційна наука. Порівняльно–правовий метод у науці адміністративного права. Навчальний курс адміністративного права.

Тема 3. Норми, система і джерела адміністративного права.

Поняття і структура норм адміністративного права. Зростання ролі адміністративно–правових норм у регулюванні управлінських відносин. Дія адміністративно–правових норм. Види адміністративно–правових норм.

Система адміністративного права: поняття і зміст. Підгалузі та інститути в системі адміністративного права. Адміністративне право – галузь публічного права. Зв'язки адміністративного права з іншими галузями українського права.

Поняття джерел адміністративного права. Види джерел адміністративного права. Адміністративне право і форми систематизації адміністративного законодавства. Адміністративний кодекс УРСР 1927 р.: з досвіду створення і реалізації.

Тема 4. Загальна характеристика суб'єктів адміністративного права. Фізичні особи: адміністративно–правовий статус.

Поняття і види суб'єктів адміністративного права. Поняття адміністративної правосуб'єктності та адміністративно–правового статусу.

Адміністративно–правовий статус громадян України. Адміністративна правоздатність і дієздатність громадян. Права та обов'язки громадян у сфері державного управління. Форми участі громадян в державному управлінні. Адміністративно–правові гарантії суб'єктивних прав громадян.

Іноземні громадяни і особи без громадянства як суб'єкти адміністративного права, особливості їх адміністративно–правового статусу.

Об'єднання громадян як суб'єкти адміністративного права. Поняття та види об'єднань громадян. Адміністративно–правовий статус об'єднань громадян. Забезпечення законності в діяльності об'єднань громадян.

Тема 5. Органи виконавчої влади: поняття, система, адміністративно–правовий статус.

Поняття і види органи виконавчої влади. Система органів виконавчої влади та основні засади її структурної побудови.

Президент України і система органів виконавчої влади. Центральні органи виконавчої влади. Місцеві органи виконавчої влади. Місцеві органи виконавчої влади. Органи виконавчої влади у світлі адміністративної реформи в Україні.

Адміністративно–правовий статус інших (крім органів виконавчої влади) державних органів. Адміністративно–правовий статус органів місцевого самоврядування. Адміністративно–правовий статус службовців державних органів і органів місцевого самоврядування. Об'єднання громадян та їх адміністративно–правовий статус. Основні риси адміністративно–правового статусу підприємств, установ, організацій.

Тема 6. Державна служба в Україні та її адміністративно–правове регулювання.

Служба у суспільстві та державна служба. Поняття й основні принципи державної служби. Поняття посади і посадової особи, класифікація посад. Представники адміністративної влади. Фахівці. Допоміжно–обслуговуючий апарат. Управління державною службою. Служба в органах місцевого самоврядування: загальна характеристика.

Обов'язки і права державних службовців. Спеціальні права та обов'язки.

Проходження державної служби: загальне поняття. Стадії проходження державної служби. Соціальне забезпечення державних службовців.

Дисциплінарна відповідальність державних службовців. Особливості дисциплінарної відповідальності окремих видів державних службовців.

Тема 7. Форми та методи державного управління.

Поняття форм державного управління. Види форм управління.

Правові акти державного управління, їх поняття, ознаки та юридичне значення. Відмінність актів державного управління від інших документів та рішень. Види актів державного управління. Вимоги, що ставляться до актів управління, наслідки їх невиконання. Порядок прийняття, дії, зміни, зупинення та скасування актів державного управління.

Поняття методів державного управління, їх класифікація. Переконавання та примус у державному управлінні. Методи прямого і непрямого управління. Адміністративні і економічні методи. Регулювання, загальне керівництво і безпосереднє управління.

Тема 8. Місцеве самоврядування в Україні.

Поняття місцевого самоврядування в Україні. Ознаки місцевого самоврядування. Правова основа діяльності органів місцевого самоврядування в Україні. Принципи місцевого самоврядування.

Поняття системи місцевого самоврядування в Україні. Структура місцевого самоврядування в Україні. Територіальна громада. Виконавчі органи рад. Органи самоорганізації населення. Районні та обласні ради.

Повноваження органів місцевого самоврядування. Власні повноваження. Делеговані повноваження. Сільська, селищна та міська рада. Повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад. Повноваження в галузі бюджету, фінансів і цін. Повноваження щодо управління комунальною власністю. Повноваження в галузі житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, громадського харчування, транспорту і зв'язку. Повноваження у галузі будівництва. Повноваження у сфері освіти, охорони здоров'я, культури, фізкультури і спорту. Повноваження у сфері регулювання земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища. Повноваження у сфері соціального захисту населення. Повноваження в галузі зовнішньоекономічної діяльності. Повноваження в галузі оборонної роботи. Повноваження щодо вирішення питань адміністративно-територіального устрою. Повноваження щодо забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян. Повноваження щодо відзначення державними нагородами України. Повноваження сільського, селищного, міського голови.

Гарантії місцевого самоврядування.

Тема 9. Громадські об'єднання та громадяни як суб'єкти адміністративного права

Поняття і види громадських об'єднань. Політичні партії і громадські організації. Професійні спілки. Релігійні організації. Принципи їх створення і діяльності. Обмеження на створення і діяльність громадських об'єднань. Поняття легалізації громадських об'єднань і її шляхи. Припинення діяльності об'єднань громадян. Права об'єднань громадян. Державний нагляд та контроль за діяльністю громадських об'єднань. Відповідальність громадських об'єднань. Види та характеристика стягнень, що накладаються на громадських об'єднань.

Поняття та особливості адміністративно-правового статусу громадян. Адміністративна правоздатність громадян. Адміністративна дієздатність громадян та її види. Обставини, що характеризують дієздатність громадян. Повна, обмежена і часткова адміністративна дієздатність громадян. Підстави виникнення взаємовідносин громадян і органів держави. Права громадян у сфері публічного управління. Адміністративно-правові гарантії прав громадян. Адміністративно-правові обов'язки громадян. Характеристика юридичних фактів, у зв'язку з якими виникають адміністративно-правові обов'язки громадян. Адміністративно-правовий статус іноземців, біженців, осіб без громадянства. Концепція реформи адміністративного права щодо оновлення змісту правового статусу громадян.

Тема 10. Адміністративна реформа в Україні.

Зміст і мета адміністративної реформи. Завдання адміністративної реформи. Напрямки адміністративної реформи. Етапи адміністративної реформи. Сучасний стан нормативно-правового регулювання діяльності системи органів виконавчої влади. Проблеми реформування діяльності Кабінету Міністрів України. Стратегічна мета і концептуальна основа реформування уряду. Проведення організаційних змін в Кабінеті Міністрів та його апараті. Реформа центральних органів виконавчої влади. Реформування державної служби. Класифікація державних органів і державних посад. Оптимізація структури управління державною службою. Реформування територіального устрою та системи місцевого самоврядування. Механізм організаційного та правового забезпечення адміністративної реформи. Основні положення концепції реформи адміністративного права. Оновлення суспільного призначення адміністративного права на засадах Конституції України. Збагачення змісту предмету адміністративного права. Розвиток методу адміністративного права. Форми і тенденції систематизації адміністративного законодавства. Правове забезпечення загальних процедур управлінської діяльності (адміністративних процедур). Правове забезпечення надання органами виконавчої влади управлінських послуг громадянам. Розвиток законодавства про державний контроль у сфері виконавчої влади. Запровадження в Україні адміністративної юстиції як форми судового контролю за виконавчою владою. Правове забезпечення адміністративного оскарження (позасудового захисту прав і свобод громадян). Реформування інституту адміністративної відповідальності. Розвиток законодавства про державне регулювання і управління в окремих сферах суспільного життя.

Тема 11. Забезпечення законності і дисципліни в публічному адмініструванні.

Адміністративно-правові режими. Поняття режиму законності і дисципліни в публічному адмініструванні. Конституційні основи забезпечення законності і дисципліни в публічному адмініструванні. Принципи забезпечення законності в публічному адмініструванні. Гарантії забезпечення законності в публічному адмініструванні. Способи забезпечення законності у публічному адмініструванні. Контроль і нагляд як засіб забезпечення законності в публічному адмініструванні. Види контролю. Парламентський контроль. Президентський контроль. Урядовий контроль. Судовий контроль. Контроль з боку центральних органів виконавчої влади. Контроль з боку місцевих органів виконавчої влади. Контрольно-наглядові повноваження державних інспекцій. Контроль з боку органів місцевого самоврядування. Громадський контроль. Нагляд прокуратури як спосіб забезпечення законності у публічному адмініструванні. Адміністративний нагляд міліції як спосіб забезпечення законності у публічному адмініструванні. Загальний нагляд міліції. Спеціальний нагляд міліції. Звернення громадян як спосіб забезпечення законності у публічному адмініструванні. Види звернень. Пропозиції (зауваження), заяви (клопотання), скарги. Вимоги до звернень. Розгляд пропозицій, заяв, скарг. Заходи щодо забезпечення конституційних прав громадян на звернення. Адміністративна юстиція.

МОДУЛЬ II

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА

Тема 12. Адміністративно–правові основи державного управління економікою, сферою фінансів, банківською сферою та митної політики.

Загальна характеристика адміністративно–правового регулювання у сфері економіки. Організація державного управління у сфері економіки. Основні адміністративно–правові засоби державного впливу у сфері економіки. Державний контроль у сфері економіки.

Загальна характеристика адміністративно–правового регулювання у сфері фінансів. Організація державного управління у сфері фінансів. Державна податкова служба України. Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку. Контроль з боку державної контрольно–ревізійної служби в Україні.

Загальна характеристика банківської системи як об'єкта державного управління. Національний банк України як суб'єкт державного управління. Основні напрями державного впливу Національного банку України на банківську систему. Система банківського нагляду.

Загальна характеристика митної політики України. Система митних органів. Особливості державної служби в митних органах. Види митних режимів.

Тема 13. Адміністративно–правове регулювання і державне управління у сферах праці, соціальній сфері та охороні здоров'я.

Соціальна політика держави і соціальна сфера. Місцеве управління – основа реалізації соціальної політики. Соціальна інфраструктура. Система управління соціальною сферою. Форми і методи управління в соціальній сфері. Управління соціальною сферою в умовах проведення адміністративної реформи: організаційно–правові аспекти.

Організаційно–правові основи управління у сфері охорони здоров'я населення. Правове становище закладів охорони здоров'я. Управління та контроль якості медичних послуг.

Управління у сфері соціального захисту. Організаційно–правові основи управління у сфері соціального захисту населення. Система та повноваження органів управління у сфері соціального захисту населення. Державна служба зайнятості та контроль за дотриманням законодавства про зайнятість населення.

Тема 14. Адміністративно–правове регулювання та державне управління у сферах освіти та науки.

Загальна характеристика державної політики у сфері освіти. Організація державного управління у сфері освіти. Основні адміністративно–правові засоби державного впливу у сфері освіти.

Загальна характеристика державної політики у сфері науки. Організація державного управління у сфері науки. Система та повноваження органів управління у сфері науки. Роль Вищої атестаційної комісії України у сфері науки.

Державний контроль за діяльністю навчальних закладів.

Тема 15. Адміністративно–правове регулювання і державне управління у адміністративно–політичній сфері.

Правові основи та організація управління обороною. Порядок комплектування Збройних Сил України. Військова служба. Значення і організація військового обліку. Адміністративна відповідальність за порушення правил військового обліку.

Зміст управління державною безпекою. Функції, система та повноваження органів Служби безпеки України.

Організація охорони державного кордону України. Функції та повноваження Прикордонних військ України. Прикордонний режим. Порядок в'їзду в Україну і виїзду з України. Адміністративна відповідальність за порушення правил прикордонного режиму.

Організація управління в сфері охорони державної таємниці.

Зміст управління закордонними справами. Система та правовий стан органів управління закордонними справами. Установи МЗС України за кордоном, їх види і правовий статус. Забезпечення діяльності представництв іноземних держав в Україні.

Зміст управління юстицією. Система та правовий стан органів управління юстицією. Установи юстиції.

Організація реєстрації актів громадянського стану. Управління нотаріальною службою. Взаємодія органів юстиції з органами судової влади та адвокатурою.

Поняття та зміст управління охороною громадського порядку. Система органів внутрішніх справ, їх завдання та компетенція. Служба в органах внутрішніх справ.

Поняття, завдання та система міліції. Види міліції. Основні обов'язки та права міліції. Державний нагляд за безпекою дорожнього руху. Система та повноваження ДАІ. Дозвільна система. Паспортна система. Адміністративна відповідальність за порушення громадського порядку, правил дорожнього руху, дозвільної системи, паспортних правил.

Система і повноваження органів державного пожежного нагляду. Адміністративна відповідальність за порушення правил пожежної безпеки.

Внутрішні війська МВС України, їх функції та повноваження.

Система та правовий стан установ виконання покарань.

МОДУЛЬ III

АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Тема 16. Поняття, підстави та зміст адміністративної відповідальності.

Загальна характеристика юридичної відповідальності як складової державного примусу. Види юридичної відповідальності. Поняття, ознаки та характеристика адміністративної відповідальності.

Підстави настання адміністративної відповідальності. Обставини які виключають адміністративну відповідальність, звільняють від її настання, пом'якшують або ж обтяжують її настання.

Суб'єкти, що притягуються до адміністративної відповідальності та їх характеристика. Адміністративні стягнення як міри адміністративної відповідальності, їх види та характеристика.

Тема 17. Адміністративне стягнення та загальні правила їх накладення.

Поняття адміністративного стягнення. Види адміністративних стягнень, мета адміністративних стягнень, загальні правила їх накладання.

Строки накладання і погашення адміністративних стягнень.

Відшкодування шкоди, заподіяної адміністративним правопорушенням.

Тема 18. Органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення.

Система і види органів /посадових осіб/, уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення: адміністративні комісії при виконавчих комітетах сільських та міських рад, районні (міські суди), органи внутрішніх справ та органи державних інспекцій.

Порядок утворення колегіальних органів, уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення та їх правомочність.

Тема 19. Особливості провадження в справах про адміністративні правопорушення

Завдання, принципи і правове регулювання провадження в справах про адміністративні правопорушення. Докази в справі про адміністративне правопорушення, їх поняття, джерела та оцінка. Види і правовий стан осіб, які беруть участь у провадженні.

Поняття та види стадій провадження в справах про адміністративні правопорушення. Порухення справи і попереднє з'ясування її обставин. Зміст протоколу про адміністративне правопорушення і порядок його складення. Розгляд справи і винесення постанови. Оскарження (опротестування) постанови і перегляд справи. Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів/змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма					заочна форма						
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд.		СРС	л	п	лаб.	інд.	Консультації
1	2	3	4	5	6	7						
Блок/модуль 1												
Змістовий модуль 1. Загальна частина адміністративного права												
Тема 1. Історико-правовий огляд розвитку адміністративного права.	9	2	2			5						
Тема 2. Адміністративне право. Державне управління	9	2	2			5						
Тема 3. Норми, система і джерела адміністративного права.	9	2	2			5						
Тема 4. Загальна характеристика суб'єктів адміністративного права. Фізичні особи: адміністративно-правовий статус	18	4	4			10						
Тема 5. Органи виконавчої влади: поняття, система, адміністративно-правовий статус.	9	2	2			5						
Тема 6. Державна служба в Україні та її адміністративно-правове регулювання.	9	2	2			5						
Тема 7. Форми та методи державного управління	9	2	2			5						
Тема 8. Місцеве самоврядування в Україні.	9	2	2			5						
Тема 9. Громадські об'єднання та громадяни як суб'єкти адміністративного права	9	2	2			5						
Тема 10. Адміністративна реформа в Україні.	9	2	2			5						
Тема 11. Забезпечення законності і дисципліни в публічному адмініструванні.	9	2	2			5						
Разом за змістовим модулем	108	24	24			60						
Форма контролю: залік												
Змістовий модуль 2. Особлива частина адміністративного права												
Тема 12. Адміністративно-правові основи державного управління економікою, сферою фінансів, банківською сферою та митної політики.	11	2	2			7						
Тема 13. Адміністративно-правове регулювання і державне управління у сферах праці, соціальної політики та охорони здоров'я.	11	2	2			7						
Тема 14. Адміністративно-правове регулювання і державне управління у сферах науки та освіти.	11	2	2			7						

Тема 15. Адміністративно–правове регулювання і державне управління в адміністративно–політичній сфері.	11	2	2			7							
Разом за змістовим модулем 2	44	8	8			28							
Змістовий модуль 3. Адміністративна відповідальність													
Тема 16. Поняття, підстави та зміст адміністративної відповідальності.	16	4	4			8							
Тема 17. Адміністративне стягнення та загальні правила їх накладення.	16	4	4			8							
Тема 18. Органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення.	16	4	4			8							
Тема 19. Особливості провадження в справах про адміністративні правопорушення.	16	4	4			8							
Разом за змістовим модулем 3	64	16	16			32							
Разом за семестр	108	24	24			60							
Форма контролю: іспит													
Усього годин	216	48	48			120							
Блок/модуль 2													
ІНДЗ			-	-	-			-	-	-			
Усього годин	216	48	48			120							

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Історико-правовий огляд розвитку адміністративного права.	2
2	Тема 2. Адміністративне право. Державне управління	2
3	Тема 3. Норми, система і джерела адміністративного права.	2
4	Тема 4. Загальна характеристика суб'єктів адміністративного права. Фізичні особи: адміністративно–правовий статус	4
5	Тема 5. Органи виконавчої влади: поняття, система, адміністративно–правовий статус.	2
6	Тема 6. Державна служба в Україні та її адміністративно–правове регулювання.	2
7	Тема 7. Форми та методи державного управління	2
8	Тема 8. Місцеве самоврядування в Україні.	2
9	Тема 9. Громадські об'єднання та громадяни як суб'єкти адміністративного права	2
10	Тема 10. Адміністративна реформа в Україні.	2
11	Тема 11. Забезпечення законності і дисципліни в публічному адмініструванні.	2
	Всього за семестр	24
12	Тема 12. Адміністративно–правові основи державного управління економікою, сферою фінансів, банківською сферою та митної політики.	2
13	Тема 13. Адміністративно–правове регулювання і державне управління у сферах праці, соціальної політики та охорони здоров'я.	2

14	Тема 14. Адміністративно–правове регулювання і державне управління у сферах науки та освіти.	2
15	Тема 15. Адміністративно–правове регулювання і державне управління в адміністративно–політичній сфері.	2
16	Тема 16. Поняття, підстави та зміст адміністративної відповідальності.	4
17	Тема 17. Адміністративне стягнення та загальні правила їх накладення.	4
18	Тема 18. Органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення.	4
19	Тема 19. Особливості провадження в справах про адміністративні правопорушення.	4
	Всього за семестр	24
	Всього	48

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Не передбачено	

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Історико-правовий огляд розвитку адміністративного права	5
2	Тема 2. Адміністративне право. Державне управління	5
3	Тема 3. Норми, система і джерела адміністративного права.	5
4	Тема 4. Загальна характеристика суб'єктів адміністративного права. Фізичні особи: адміністративно–правовий статус	10
5	Тема 5. Органи виконавчої влади: поняття, система, адміністративно–правовий статус.	5
6	Тема 6. Державна служба в Україні та її адміністративно–правове регулювання.	5
7	Тема 7. Форми та методи державного управління	5
8	Тема 8. Міське самоврядування в Україні.	5
9	Тема 9. Громадські об'єднання та громадяни як суб'єкти адміністративного права	5
10	Тема 10. Адміністративна реформа в Україні.	5
11	Тема 11. Забезпечення законності і дисципліни в публічному адмініструванні.	5
	Всього за семестр	60
12	Тема 12. Адміністративно–правові основи державного управління економікою, сферою фінансів, банківською сферою та митної політики.	7
13	Тема 13. Адміністративно–правове регулювання і державне управління у сферах праці, соціальної політики та охорони здоров'я.	7

14	Тема 14. Адміністративно–правове регулювання і державне управління у сферах науки та освіти.	7
15	Тема 15. Адміністративно–правове регулювання і державне управління в адміністративно–політичній сфері.	7
16	Тема 16. Поняття, підстави та зміст адміністративної відповідальності.	8
17	Тема 17. Адміністративне стягнення та загальні правила їх накладення.	8
18	Тема 18. Органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення.	8
19	Тема 19. Особливості провадження в справах про адміністративні правопорушення.	8
	Всього за семестр	60
	Всього	120

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота студента є формою організації навчального процесу, яка передбачає створення умов для якнайповнішої реалізації творчих можливостей студентів через індивідуально-спрямований розвиток їх здібностей, науково-дослідну роботу і творчу діяльність. Індивідуальні заняття проводяться під керівництвом викладача в позааудиторний час за окремим графіком, складеним кафедрою з урахуванням потреб і можливостей студента. Індивідуальні заняття на молодших курсах спрямовуються здебільшого на поглиблення вивчення студентами окремих навчальних дисциплін, на старших вони мають науково-дослідний характер і передбачають безпосередню участь студента у виконанні наукових досліджень та в інших творчих задумах.

Види індивідуальних занять:

Консультація — один із видів навчальних занять (індивідуальні або групові), які проводяться з метою: отримання студентом відповіді на окремі теоретичні чи практичні питання та для пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування (проводяться протягом семестру - поточні консультації, семестрові та перед контрольним заходом — екзаменаційні). У процесі консультацій (особливо поточного консультивання) допускається діагностичне тестування знань студентів (як правило, машинне) для виявлення ступеня засвоєності окремих теоретичних положень, теорій, закономірностей, рівня сформованості практичних умінь і навичок та перевірки ефективності прийомів і методів навчання, використовуваних під час аудиторних занять.

Індивідуальне завдання - форма організації навчання, яка має на меті поглиблення, узагальнення та закріплення знань, які студенти отримують у процесі навчання, а також застосування цих знань на практиці.

Індивідуальні завдання виконують студенти самостійно під керівництвом викладачів. Як правило, індивідуальні завдання виконуються окремо кожним студентом. У тих випадках, коли завдання мають комплексний характер, до їх виконання можуть залучатися кілька студентів, у тому числі студенти, які навчаються на різних факультетах (відділеннях) і спеціальностях.

Відповідно інноваційним технологіям навчання різноманітністю індивідуальних занять є індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ).

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) є видом поза-аудиторної індивідуальної роботи студента навчального чи навчально-дослідницького характеру, яке використовується в процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу.

Зміст ІНДЗ. ІНДЗ — це завершена теоретична або практична робота в межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь і навичок, отриманих у процесі лекційних, семінарських, практичних та лабораторних занять, охоплює декілька тем або зміст навчального курсу в цілому.

Структура ІНДЗ(орієнтовна):

- вступ — зазначається тема, мета та завдання роботи та основні її положення;
- теоретичне обґрунтування - виклад базових теоретичних положень, законів, принципів тощо, на основі яких виконується завдання;
- методи (при виконанні практичних, розрахункових робіт) — вказуються і коротко характеризуються методи роботи;
- основні результати роботи та їх обговорення - - подаються статистичні або якісні результати роботи, схеми, малюнки, описи, систематизована реферативна інформація та її аналіз тощо;
- висновки;
- список використаної літератури.

Види ІНДЗ:

- конспект із теми (модуля) за заданим планом або планом, який студент розробив самостійно;
- реферат з теми (модуля) або вузької проблематики;
- розв'язування та складання розрахункових або практичних (наприклад, ситуативних) задач різного рівня з теми (модуля) або курсу;
- розроблення програмного забезпечення дисципліни, презентацій, відеороликів тощо;
- складання тестів з окремої теми (50 питань в одному тесті);
- складання схем, діаграм з окремої теми (не менше 20 схем на одну тему);
- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис тощо;

Порядок подання та захист ІНДЗ:

1. Звіт про виконання ІНДЗ подається у вигляді скріплених аркушів формату А4 (реферату) з титульною сторінкою стандартного зразка і внутрішнім наповненням із зазначенням усіх позицій змісту завдання.

2. ІНДЗ подається викладачу, який читає лекційний курс з даної дисципліни та приймає екзамен або залік, не пізніше ніж за 2 тижні до екзамену (заліку) у роздрукованому та електронному вигляді.

3. Оцінка за ІНДЗ виставляється на заключному занятті (практичному, семінарському, колоквиумі і т.ін.) з курсу на основі попереднього ознайомлення викладача зі змістом ІНДЗ. Можливий захист завдання шляхом усного звіту студента про виконану роботу (до 5 хв.).

9. Методи навчання

Методи навчання – це система послідовних, взаємопов'язаних дій викладача та студентів, що забезпечує засвоєння змісту дисципліни. Впродовж вивчення

дисципліни застосовуються наступні методи навчання:

Лекція – провідна форма навчання у вищому навчальному закладі, систематичний і системний виклад навчального матеріалу, як правило, теоретичного характеру. Закладає основи розуміння і ставлення до навчальної дисципліни. При цьому можуть використовуватись наочні матеріали (відео або аудіо записи, інтерактивні програми тощо).

Практичне заняття – один з видів практичних навчальних занять, що сприяє поглибленому вивченню теми завдяки колективному обговоренню повідомлень, докладів, рефератів, виконаних студентами самостійно або під керівництвом викладача.

Колоквіум – одна з форм навчальних занять, бесіда викладача зі студентами, під час якої обговорюються доповіді.

Практичні роботи – один із видів навчальної діяльності студентів, за цілями та завданнями аналогічний лабораторним заняттям.

Ділова гра – форма відтворення предметного й соціального змісту професійної діяльності, моделювання систем відносин, характерних саме для цього виду практики.

Контрольна робота – одна з форм перевірки та оцінювання засвоєних знань, одержання інформації щодо характеру пізнавальної діяльності, рівнів самостійної активності студентів у навчальному процесі щодо ефективності методів, форм та засобів навчальної діяльності.

Конспектування – короткий письмовий виклад змісту статті, книги, лекції, що включає основні положення та їхнє обґрунтування фактами, прикладами, розвиває логічне мислення, удосконалює культуру мови, закріплює у пам'яті прочитане й почуте.

Тести – стандартизовані завдання, за результатами виконання яких роблять висновки щодо ступеню засвоєння знань, вмінь та навичок студентів.

Самостійна робота студентів – індивідуальна чи колективна навчальна діяльність, здійснювана без безпосереднього керівництва викладача.

Дистанційне навчання – технологія цілеспрямованого і методично організованого керівництва навчально-пізнавальною діяльністю студентів, які проживають далеко від університету (незалежно від рівня освіти, яку вони отримують).

Залік, іспит – одна з традиційних форм перевірки знань студентів.

9. Методи контролю

Усний контроль у вигляді індивідуального та фронтального опитування. Письмовий контроль у вигляді самостійних письмових робіт, поточного тестування.

Форми контролю	Кількість	Терміни контролю
1. Поточний контроль – фронтальне опитування (усна форма та тестування); – участь в дискусії, – виконання письмових робіт (в тому числі: конспектів з підготовки до практичних занять, рефератів, конспект матеріалів до тем винесених на самостійне опрацювання)	24	На практичних заняттях
2. Підсумковий – залік – іспит	1 1	В період літньої заліково-екзаменаційної сесії В період зимової заліково-екзаменаційної сесії

10. Методи контролю

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

10.1. ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ

Поточний контроль - це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажанням підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на практичних заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз джерельної та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- самостійне опрацювання тем;
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- систематичність роботи на практичних заняттях, активність під час обговорення питань.

Критеріями оцінки є:

усні відповіді:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки;

ВИКОНАННЯ ПИСЬМОВИХ ЗАВДАНЬ:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальний бал за виступ з питань певної теми модуля на **практичному занятті - 5 балів:**

- **5 б.** ставиться, коли студент повністю засвоїв теоретичний матеріал, логічно викладає його, пов'язуючи з вивченим раніше, бачить міжпредметні зв'язки, наводить аргументи, робить посилання на літературу. Обов'язковим є ознайомлення з додатковою літературою, її опрацювання і використання під час розкриття питання. Студент робить висновки, висловлює гіпотези, дискутує.

- **4 б.** ставиться, коли студент засвоїв теоретичний матеріал, вільно викладає його, наводить приклади, однак є незначні проблеми з усвідомленням системних зв'язків, коментарем теоретичного матеріалу. Не завжди дотримується логіки викладу, припускається незначних помилок чи неточностей.

- **3 б.** ставиться студентові, який засвоїв матеріал на рівні переказування, відтворює вивчене не завжди логічно, припускається помилок.

- **2 б.** одержує студент, який невпевнено переказує матеріал, не завжди вправно ілюструючи його. Під час відповіді потребує допомоги, допускається помилок.

- **1 б.** одержує студент, який має лише приблизне уявлення про питання, що розглядається на занятті, може сказати два-три речення по суті питання, назвати деякі правові документи.

До 30-ти балів студент може отримати за виконанні завдання **самостійної роботи** з тем модуля, з урахуванням якості, повноти виконання завдання.

До 2-х балів ставиться студентові, який робить вдалі доповнення протягом практичних занять з певної теми модуля, виправляє неточності, однак при цьому індивідуально не виступає з окремих питань;

До 2-х балів ставиться студентові, який підготував значний за обсягом та змістом конспект до практичних занять з певної теми модуля;

1 бал одержує студент, який старанно працював упродовж заняття, виконував вправи, залучався до колективних обговорень тощо.

Якщо студент жодного разу не відповідав на семінарських заняттях, матиме за відповідний поточний контроль **0 балів**.

За рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі - роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій, були учасниками олімпіад, конкурсів тощо можуть нараховуватися додаткові бали: **до 5 балів**.

Студент, який не з'являвся на заняття (з поважних причин, підтверджених документально), а отже, не мав **поточних оцінок**, має право повторно пройти поточний контроль під час консультацій. На консультаціях студент може відпрацювати пропущені семінарські заняття, захистити реферати, а також ліквідувати заборгованості з інших видів навчальної роботи.

10.2. МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ

Модульний контроль проводиться на останньому занятті модуля. Тривалість виконання модульних контрольних завдань не повинна перевищувати двох академічних годин.

Форми проведення модульних контролів під час вивчення дисципліни «Адміністративне право»:

- комплексна письмова модульна контрольна робота;
- комплексне тестування.

До модульних контрольних робіт допускаються всі студенти незалежно від результатів поточного контролю.

За виконання завдань модульного контролю студент отримує **контрольну модульну оцінку** (кількість балів), яка враховується в процесі розрахунків модульної оцінки:

- максимальна кількість **балів -5**.

У процесі виконання контрольних завдань студент може користуватися лише тими допоміжними матеріалами, які визначені викладачем. Студентові забороняється в будь-якій формі обмінюватися інформацією з іншими студентами та користуватися матеріалами, крім дозволених. За умови порушення студентом установлених правил виконання модульного контролю викладач позбавляє можливості продовжувати виконання контрольних завдань, не перевіряє роботу, робить на ній відповідний запис і оцінює нулем балів. Результати контрольного заходу студента, який не з'явився на нього, також оцінюються нулем балів незалежно від причини.

Результати перевірки МКР доводяться до відома студентів не пізніше ніж через два робочі дні після їх виконання.

Перескладання МКР допускається в терміни, визначені викладачем, під час поточних консультацій.

Студент, який не з'явився на модульний контроль (незалежно від причини), має право один раз повторно пройти модульний контроль у визначені викладачем терміни під час поточних консультацій.

Підсумкова кількість балів за **модуль** (модульна оцінка) визначається за вибором викладача як:

- *сума балів за всіма формами контролю плюс оцінка підсумкової модульної контрольної роботи (тестів) (поточна модульна оцінка + контрольна модульна оцінка = модульна оцінка).*

10.3. ПІДСУМКОВИЙ (СЕМЕСТРОВИЙ) КОНТРОЛЬ

Семестровий контроль у формі заліку - підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів), яка визначається як сума балів за змістовими модулями. Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру.

У разі, якщо упродовж семестру студент набрав 90 та більше балів, залік виставляється автоматично.

У разі, якщо упродовж семестру студент набрав від 60 до 89 балів, він здає залік за власним бажанням. Бали, отримані за залік, додаються до балів за змістові модулі і сумарний результат у балах заноситься у залікову відомість навчальної дисципліни.

У разі отримання менше 60 балів студент обов'язково здає залік. Максимальна кількість балів при цьому (за залік) не може перевищувати 25 балів.

У разі, якщо упродовж семестру студент набрав менше 20 балів, він не допускається до складання заліку.

По закінченню всього курсу з дисципліни «Адміністративне право» передбачена така форма семестрового контролю, як екзамен, який проводиться у кінці семестру.

Першим етапом семестрового контролю є визначення підсумкової семестрової модульної оцінки як суми підсумкових модульних оцінок, отриманих за результатами засвоєння всіх модулів.

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного, модульного контролю (максимум 90 балів), яка сумується до кількості балів, які отримав студент на екзамені (максимум 10 балів).

Усім студентам, які повністю виконали навчальний план і позитивно атестовані з цієї дисципліни за КМСОНП (набрали не менше 90 % від 100 балів), сумарний результат

семестрового контролю в балах та оцінка за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та за шкалою ECTS заноситься у Відомість обліку успішності (форма № Н-5.03), Індивідуальний навчальний план студента (форма № Н-2.02), Залікову книжку студента (форма № Н-2.03). Заповнена та оформлена відомість обліку успішності повертається у деканат у визначений термін особисто викладачем.

У випадку отримання менше 60 балів (FX в ECTS) за результатами семестрового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академзаборгованості.

11. 1. Розподіл балів, які отримують студенти

при семестровому контролі у формі заліку

Поточне тестування та самостійна робота			Сума
Змістовий модуль 1			
Теми 1-11	Сам. робота	залік	Підсумкова семестрова
60	30	10	100

12. 2. Розподіл балів, які отримують студенти

при семестровому контролі у формі іспиту

Поточне тестування та самостійна робота						Підсумковий семестровий контроль (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 2			Змістовий модуль 3				
Теми 12-15	Сам. робота	Підсумкова 1	Теми 16-19	Сам. робота	Підсумкова 2		Підсумкова семестрова
20	15	35	40	15	55	10	100

13. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної роботи	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	Для заліку

90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
75-81	C		
67-74	D	Задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Адміністративне право».
2. Тексти лекцій (в електронному варіанті).

15. 1. ПРИБЛИЗНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Поняття, предмет і система адміністративного права.
2. Особливості адміністративно-правового методу регулювання.
3. Співвідношення адміністративного права із суміжними галузями.
4. Предмет та завдання науки адміністративного права.
5. Сутність, основні риси та структура державного управління.
6. Принципи державного управління.
7. Поняття та структура адміністративно-правових норм.
8. Види адміністративно-правових норм.
9. Дія адміністративно-правових норм в часі, в просторі та за колом осіб.
10. Джерела адміністративного права: поняття та види.
11. Конституція – основа системи та змісту джерел адміністративного права.
12. Систематизація адміністративного права, її види та особливості.
13. Поняття, особливості та види адміністративно-правових відносин.
14. Адміністративно-правовий статус громадян.
15. Об'єднання громадян як суб'єкти адміністративного права.
16. Поняття і основні риси органа виконавчої влади.
17. Види органів виконавчої влади.
18. Організаційна структура і штати органів виконавчої влади.
19. Порядок утворення, склад і компетенція Кабінету Міністрів.
20. Функції і система міністерств та інших центральних органів виконавчої влади.
21. Система місцевих органів виконавчої влади.
22. Система, організація та основи компетенції місцевих державних адміністрацій.
23. Управління підприємством, яке перебуває у державній власності.
24. Поняття і основні принципи державної служби.

25. Поняття посади та види державних службовців.
26. Обов'язки і права державних службовців.
27. Проходження державної служби.
28. Стимулювання праці і відповідальність державних службовців.
29. Підстави та види дисциплінарної відповідальності державних службовців.
30. Особливості державної служби в органах внутрішніх справ.
31. Форми державного управління: поняття та види.
32. Акти державного управління: сутність, особливості, види.
33. Відмінність актів державного управління від інших документів.
34. Вимоги, що ставляться до актів управління, наслідки їх невиконання.
35. Чинність актів державного управління.
36. Поняття методів державного управління та їх система.
37. Сутність, основні риси і структура державного управління
38. Поняття та система основних принципів державного управління
39. Адміністративно-правові норми, їх структура та класифікація
40. Систематизація адміністративного права, її види та особливості.

15. 2. ПРИБЛИЗНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ІСПИТУ

1. Поняття, предмет і система адміністративного права.
2. Особливості адміністративно–правового методу регулювання.
3. Співвідношення адміністративного права із суміжними галузями.
4. Предмет та завдання науки адміністративного права.
5. Сутність, основні риси та структура державного управління.
6. Принципи державного управління.
7. Поняття та структура адміністративно–правових норм.
8. Види адміністративно–правових норм.
9. Дія адміністративно–правових норм в часі, в просторі та за колом осіб.
10. Джерела адміністративного права: поняття та види.
11. Конституція – основа системи та змісту джерел адміністративного права.
12. Систематизація адміністративного права, її види та особливості.
13. Поняття, особливості та види адміністративно–правових відносин.
14. Адміністративно–правовий статус громадян.
15. Об'єднання громадян як суб'єкти адміністративного права.
16. Поняття і основні риси органа виконавчої влади.
17. Види органів виконавчої влади.
18. Організаційна структура і штати органів виконавчої влади.
19. Порядок утворення, склад і компетенція Кабінету Міністрів.
20. Функції і система міністерств та інших центральних органів виконавчої влади.
21. Система місцевих органів виконавчої влади.
22. Система, організація та основи компетенції місцевих державних адміністрацій.
23. Управління підприємством, яке перебуває у державній власності.
24. Поняття і основні принципи державної служби.
25. Поняття посади та види державних службовців.
26. Обов'язки і права державних службовців.
27. Проходження державної служби.
28. Стимулювання праці і відповідальність державних службовців.

29. Підстави та види дисциплінарної відповідальності державних службовців.
30. Особливості державної служби в органах внутрішніх справ.
31. Форми державного управління: поняття та види.
32. Акти державного управління: сутність, особливості, види.
33. Відмінність актів державного управління від інших документів.
34. Вимоги, що ставляться до актів управління, наслідки їх невиконання.
35. Чинність актів державного управління.
36. Поняття методів державного управління та їх система.
37. Поєднання переконання та примусу в державному управлінні.
38. Поняття, основні риси та види адміністративного примусу.
39. Мета та види адміністративно–запобіжних заходів.
40. Мета та види заходів адміністративного припинення.
41. Заходи забезпечення провадження в справах про адміністративні правопорушення.
42. Спеціальні заходи адміністративного припинення.
43. Поняття, особливості і принципи адміністративної відповідальності.
44. Правове регулювання адміністративної відповідальності.
45. Поняття адміністративного правопорушення (проступку), його ознаки.
46. Поняття складу адміністративного проступку, його елементи.
47. Мета та види адміністративних стягнень. Основні та додаткові стягнення.
48. Загальні правила накладення адміністративних стягнень.
49. Система складів адміністративних проступків.
50. Способи забезпечення законності в державному управлінні.
51. Державний контроль в управлінні, його види.
52. Поняття, функції та система державних інспекцій.
53. Судовий контроль в управлінні, його форми. Проблеми формування адміністративної юстиції в Україні.
54. Громадський контроль в державному управлінні, його значення.
55. Проблеми загального нагляду прокуратури.
56. Завдання та структура державного керівництва економікою.
57. Адміністративно–правові основи приватизації державного майна.
58. Система органів державного керівництва промисловістю.
59. Система і правовий стан органів державного керівництва транспортом, дорожнім господарством та зв'язком.
61. Основи державного керівництва агропромисловим комплексом.
62. Органи державного управління та контролю у сфері охорони природи і раціонального використання природних ресурсів.
64. Організація державного керівництва житлово–комунальним господарством.
65. Система та функції органів державного управління статистикою.
66. Організація та правовий статус державної податкової служби.
67. Організація управління зовнішньоекономічною діяльністю.
68. Зміст управління державною власністю. Система та правовий стан органів управління державною власністю.
69. Зміст управління фінансовою діяльністю.
70. Система та правовий стан органів управління фінансовою діяльністю. Банківська система в Україні.
71. Фінансовий контроль, його види та суб'єкти.

72. Управління в сфері охорони праці. Управління в сфері захисту населення від наслідків аварії на ЧАЕС та надзвичайних ситуацій.
73. Антимонопольний контроль. Державна підтримка вітчизняного товаровиробника.
74. Зміст управління торговельною діяльністю.
75. Система та правовий стан органів управління торговельною діяльністю.
76. Організація захисту прав споживачів.
77. Зміст управління зовнішньоекономічною діяльністю.
78. Зміст, значення та види наукової діяльності.
79. Організація управління справами молоді та спорту.
80. Управління в справах преси та інформації.
81. Організація управління в справах національностей, міграцій і релігій.
82. Функції і система митних органів.
83. Організація митного контролю.
84. Завдання та структура управління соціально–культурним будівництвом.
85. Зміст і система органів управління освітою.
86. Система і правовий стан органів управління наукою.
87. Адміністративно–правові основи державного управління культурою.
88. Адміністративно–правові основи державного управління охороною здоров'я.
89. Функції та система органів державного санітарно–епідеміологічного нагляду.
90. Система та правовий стан органів соціального захисту населення.
91. Соціальний захист осіб рядового та начальницького складу органів внутрішніх справ і членів їх сімей.
92. Сутність і основні завдання державного управління адміністративно–політичним будівництвом.
93. Адміністративно–правові основи державного управління в сфері забезпечення обороноздатності країни.
94. Порядок комплектування Збройних Сил України.
95. Значення і організація військового обліку.
96. Адміністративно–правові основи забезпечення державної безпеки.
97. Система, функції та повноваження Служби безпеки.
98. Організація охорони державного кордону.
99. Зміст і система органів управління в галузі зовнішніх справ.
100. Система і правовий стан органів управління юстицією.
101. Система органів внутрішніх справ, їх завдання та основи компетенції.
102. Поняття, система і завдання міліції.
103. Функції і повноваження Внутрішніх Військ.
104. Особливості державного управління в умовах надзвичайного стану.

16. Інформаційні ресурси

http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main	Сайт Верховної Ради України (законодавство)
http://pravoua.com.ua/	Сайт журналу «Право України»
http://www.ligazakon.ua/	Головний правовий портал України
http://www.nbuv.gov.ua/	Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського

17. Рекомендована література

1. Алехин А. П., Козлов Ю. Н., Кармолицкий А. А. Административное право РФ. Учеб. — М., 1998.
2. Атаманчук Г. В. Теория государственного управления: Курс лекций. — М., 1997.
3. Аверьянов Б. В. Функции и организационная структура органа государственного управления. — К., 1984.
4. Аверьянов В. Б. Аппарат государственного управления: содержание деятельности и организационные структуры. — К., Наукова думка, 1990.
5. Авер'янов В. Адміністративне право України: доктринальні аспекти реформування // Право України. — 1998. — № 7.
6. Авер'янов В. Актуальні завдання реформування адміністративного права // Право України. — 1998. — № 8.
7. Авер'янов В. Реформування українського адміністративного права: черговий етап // Право України. — 2000. — № 7.
8. Адміністративна відповідальність в Україні: Навч. посіб. / За ред. А. Т. Комзюка. — Х., 1998.
9. Адміністративне право України. Підручник. / За ред. проф. Ю. П. Битяка. — Харків, 2000.
10. Алексеев С. С. Теория права. — М., 1995.
11. Аморджуев О. Проблема антимонопольного законодательства // Хозяйство и право. — 1990. — № 11.
12. Аникин Е. Б. К разработке антимонопольного законодательства // Сов. государство и право. — 1990. — № 10.
13. Антимонопольний комітет звинуватили у монополізмові на повноваження // Діло. — 1995. — № 8.
14. Бандурка О. М. Управління в органах внутрішніх справ України. Підручник. — Х., 1998.
15. Бандурка О. М. Адміністративна діяльність. Частина особлива. — Харків, 2000.
16. Бахрах Д. Н. Состав административного проступка: Учеб. пособие. — Свердловск, 1987.
17. Бахрах Д. Н. Административное право. Общая часть. — М., 1993.
18. Бахрах Д. Н., Кивалов С. В. Таможенное право России. — Екатеринбург, 1995.
19. Бантышаев А. Ф., Василина М. М. Ответственность за контрабанду // Таможенное дело в вопросах и ответах. — Ужгород, 1994.
20. Вельский К. С. К вопросу о предмете административного права. // Государство и право. — 1997. — № 11. — Ст. 14.
21. Вельский К. С. О системе административного права. // Государство и право. — 1998. — № 3.
22. Вельский К. С. О предмете и системе административного права // Государство и право. — 1998. — № 10.
23. Биля Л. Р. Административная ответственность за нарушение антимонопольного законодательства. Дис. ... канд. юрид. наук. — Одесса, 1995.
24. Биля Л. Р. Правовой статус доминирующей фирмы // Юридический вестник. — 1995. — № 1.
25. Биля Л. Р. Административно-правовой статус АКУ и его территориальных отделений. / Сб. науч. трудов «Государственное строительство и правовые проблемы управления». — Одесса, 1995. — № 2.
26. Біла Л. Р. Деякі правові аспекти розвитку антимонопольного законодавства в Україні. / 36. тез. і допов. — Одеса, 1993.
27. Біла Л. Р. Проблеми удосконалення антимонопольного законодавства України. / Тез. наук.-практ. конференції «Правова держава України: проблеми, перспективи розвитку». — Харків, 1995.
28. Біла Л. Р., Каргузова І. О. Організація державної служби в Україні: Навч.-метод. посіб. Одеса: Юрид. літ., 2000.
29. Бекерська Д. А., Воронова Л. К. Фінансове право. — К., 1998.
30. Бекерская Д. А. Финансовое право. Учеб.-метод. реком. — Одесса, 1999.
31. Бекерская Д. А. Налоговое право и налоговое законодательство Украины. Учеб. пособ. — Одесса, 2000.
32. Белкин А. А. Дело об антимонопольном комитете // Правоведение. — 1993. — № 1.
33. Белкин А. А. Первое дело Конституционного суда России // Правоведение. — 1992. — № 5.
34. Володько Н. В. Ответственность за контрабанду по советскому праву. — К., 1978.
35. Воловик В. Проведення службового розслідування стосовно державного службовця // Право України. — 1995. — № 11.
36. Васильев А. С., Додин Е. В., Туманов В. Предприниматель: его права, обязанности, ответственность. — Одесса, 1995.
37. Галаган И. А. Административная ответственность (материальное право). — Воронеж, 1988.
38. Голосниченко И. П., Ерохин А. А. Досмотр как мера борьбы с административными правонарушениями / Сб.: Производство по делам об административных правонарушениях. — К., 1983.
39. Голосниченко І. Значення адміністративного права в умовах демократичних перетворень суспільства // Право України. — 1998. — № 11.
40. Гончарук С. Использование специальных познаний в учебном и административном процессах. Производство по делам об административных правонарушениях в органах внутренних дел / Сб. науч. трудов. — К.: МВД СССР. — 1983.
41. Государственная служба в Украине и контроль за ее прохождением (Сборник нормативных актов). — Х., 1999.
42. Державне управління в Україні: Навч. посіб. / За заг. ред. проф. В. Б. Авер'янова. — К., 1999.
43. Демин А. В. Нормативный договор как источник административного права // Государство и право. — 1998. — № 2.
44. Державний контроль у сфері виконавчої влади: Наукова доповідь / За заг. ред. проф. В. Б. Авер'янова. — К., 2000.
45. Диков Г. В. Проблемы создания системы административной юстиции в России (В свете зарубежного опыта) // Государство и право. — 2001. — № 5. — С. 31.

46. Додин Е. В. Административная ответственность в свете Конституции Украины // Юридический вестник. — 1997. — № 3.
47. Додин Е. В. Административная деликтология в системе юридических наук // Сов. государство и право. — 1991. — № 2.
48. Додин Е. В. Административная деликтология. Учебное пособие. — Одесса, 1997.
49. Додин Е. В. Доказательства в административном процессе. — М., 1973.
50. Додин Е. В. Доказывание и доказательства в правоприменительной деятельности органов советского государственного управления. — К., 1976.
51. Додин Е. В. Исполнение постановлений о наложении административных взысканий. Учебное пособие. — Одесса: Юрид. лит., 1999.
52. Додин Е. Всеобщая декларация прав человека и реформа административного права в Украине // Юридический вестник. — 1998. — № 4.
53. Дробуш І. Розмежування функцій органів місцевого самоврядування та органів державної виконавчої влади // Право України. — 2001. — № 10.
54. Дяченко О. Визначення суб'єкта адміністративного правопорушення та його загальних ознак окремої проблеми // Право України. — 2001. — № 8. — С. 83.
55. Зброя: придбання, зберігання, використання: Збірка нормативних актів. — К., 1998.
56. Кивалов С. В. Державний контроль в Україні: Тези наук.-практ. конф. — Одеса, 1992.
57. Кивалов С. В. Организационно-правовые основы таможенного дела в Украине. — Одесса, 1994.
58. Кивалов С. В. Административно-правовое регулирование таможенных режимов: Тези міжн. наук.-практ. конф. — К., 1995.
59. Кивалов С. В. Средства осуществления таможенной политики Украины. — Одесса, 1995.
60. Кивалов С. В. К истории становления конституционализма в Украине // Юридический вестник. — 1995. — № 1.
61. Кивалов С. В. Таможенное право в системе административного права. — Одесса: Юридический вестник, 1995. — № 1.
62. Кивалов С. В. Понятие и виды таможенного режима. — Днепропетровск, ДГУ, 1995.
63. Кивалов С. В. Таможенное право (административная ответственность за нарушение таможенных правил). — Одесса, 1996.
64. Кивалов С. В. Прохождение службы должностными лицами таможенных органов. — Одесса: Вестник Одесского университета (гуманитарные науки). — Вып. 2. — 1996.
65. Кивалов С. В. Система нарушений таможенных правил // Сборник научных трудов юридического института ОГУ. — Одесса: ОДУ, 1996.
66. Кивалов С. В. Обжалование постановлений таможенного органа о наложении административного взыскания. — Одесса: Юридический вестник, 1996. — № 2.
67. Кивалов С. В. Служба в таможенных органах как вид государственной службы Украины. — Одесса: Юридический вестник, 1996. — № 4.
68. Кивалов С. В. Митне розслідування // Право України. — 1996. — № 8.
69. Кивалов С. В. Дисциплинарная и материальная ответственность должностных лиц таможенных органов. 36. наук, праць. — Одесса, 1996.
70. Кивалов С. В. Понятие и основные черты таможенного дела в Украине / 36. наук, праць «Актуальні проблеми держави і права». — Одеса, 1997.
71. Кивалов С. В. Вища юридична освіта на півдні України: вчора, сьогодні, завтра / 36. наук, праць ОДЮА. — Одеса, 1998.
72. Кивалов С. В. Таможенное право Украины. Учеб. пособ. — Одесса, 1997.
73. Кивалов С. В. Парламентський контроль в умовах державно-правової реформи в Україні // Юридический вестник. — 1999. — № 4.
74. Кисин В. Р., Коренев А. П., Селиванов В. В. Производство по делам об административных правонарушениях, рассматриваемых органами внутренних дел (милицией): Учеб. пособ. (образцы документов) / Под ред. А. П. Коренева. — М., 1989.
75. Кізіма Н. Особливості застосування конфіскації як одного з видів адміністративних стягнень // Право України. — 2001. — № 4. — С. 80.
76. Коваль Л. Административное право Украины. — К., 1996.
77. Козлов Ю. Н. Административные правоотношения. — М., 1976.
78. Козырева Т. И. Административное принуждение и его виды. — М., 1975.
79. Комментарий к Закону Украины «О борьбе с коррупцией». Мельник Н. И., Омельченко Г. Е., Хавронюк Н. И. — К., 1996.
80. Коренев А. П. Административное право России. — М., 1996. — Ч. 1.
81. Коренев А. П. Нормы административного права и их применение. — М., 1978.
82. Коліушко І. Адміністративна реформа в Україні // Право України. — 1998. — № 2.
83. Коліушко І., Тимошук В. Управлінські послуги — новий інститут адміністративного права // Право України. — 2001. — № 5. — С. 30.
84. Коліушко І., Голосніченко І. До проблеми відмежування адміністративних проступків від проступків, що підпадають під юрисдикцію суду // Право України. — 2001. — № 3. — С. 39.
85. Кононенко О. Адміністративна відповідальність за Законом України «Про виконавче провадження» // Право України. — 2001. — № 5. — С. 103.
86. Коломоєць Т. Щодо ефективності адміністративних штрафів // Право України. — 2001. — № 2. — С. 84.

87. Кононов А. Л. Об общих принципах права во французской и бельгийской судебной практике по административным делам // Государство и право. — 2001. — № 3. — С. 82.
88. Кононов П. И. Административный процесс: подходы к определению понятия и структуры // Государство и право. — 2001. — № 6. — С. 16.
89. Кубко Є. Нові наукові погляди в адміністративному процесі // Право України. — 2001. — № 4. — С. 127.
90. Кураш Я., Христич І. Міжнародний семінар з питання відповідальності посадових осіб за корупційну діяльність // Право України. — 2001. — № 10.
91. Курарин А. В. Иностранные граждане и лица без гражданства как субъекты административного права России // Государство и право. — 2001. — № 6. — С. 25.
92. Лукьянов В. Административные правонарушения и уголовные преступления: в чем различие? // Государство и право. — 1996. — № 4.
93. Лапка О. Соціальний захист деяких категорій державних службовців: визначення його поняття // Право України. — 2001. — № 3. — С. 47.
94. Манохин В. Н. Правовое государство и проблема управления по усмотрению // Советское государство и право. — 1990. — № 1.
95. Манохин В. М. Советская государственная служба. — М., 1996.
96. Манохин В. М., Адушкин Ю. С., Багишаев З. А. Российское административное право. — М., 1996.
97. Марков Л. Н. Очерки по истории таможенной службы. — Иркутск, 1973.
98. Масленников М. Я. Применение административных взысканий. — Калининград, 1986.
99. Масленников М. Я. Административно-юрисдикционный процесс: Сущность и актуальные вопросы правоприменения по делам об административных правонарушениях. — Воронеж, 1990.
100. Макаренко В. Адміністративна відповідальність за порушення законодавства про державну таємницю // Право України. — 2001. — № 2. — С. 114.
101. Миронюк Р. Виконавче провадження у справах про адміністративні правопорушення: окремі питання // Право України. — 2001. — № 1. — С. 81.
102. Миронюк Р. Діяльність органів внутрішніх справ з виконання постанов про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу: порядок та особливості // Право України. — 2001. — № 11. — С. 60.
103. Неумивайченко Н. Припинення трудових правовідносин з державними службовцями // Право України. — 2001. — № 4. — С. 62.
104. Неумивайченко Н. Правила поведінки державних службовців: практичні питання // Право України. — 2001. — № 2. — С. 80.
105. Омельченко Г. Декларирование доходов государственных служащих: порядок и ответственность за его нарушение // Предпринимательство, хозяйство и право. — 1997. — № 2.
106. Опришко В. Державно-правова реформа в Україні: основні напрямки // Право України. — 1998. — № 1.
107. Пахомов І. М. Адміністративне право. — Львів, 1962.
108. Пахомов І. Адміністративна реформа: як її розуміти? (Роздуми над книгою) // Право України. — 2001. — № 3. — С. 144.
109. Піджаренко О. Зброя і ми: Законодавче, нормативне і відомче регулювання відносин, пов'язаних із вогнепальною мисливською, службово-штатною й іншою зброєю та спецзасобами індивідуального захисту. — К., 1998.
110. Подлінев С. Д. Організація управління в адміністративно-політичній сфері України: Навч.-метод. посіб. — Одеса, 1998.
111. Подлінев С. Д. Організація діяльності міліції з здійснення дозвільної системи в умовах формування ринкових відносин в Україні: Навч.-метод. посіб. — Одеса, 1999.
112. Подлінев С. Д. Адміністративна деліктологія: Навч.-метод. посіб. — Одеса, 1999.
113. Порфирьев Б. Н. Государственное управление в чрезвычайных ситуациях. — М., 1991.
114. Педько Ю. Адміністративна юстиція і адміністративна юрисдикція: деякі теоретичні та практичні питання співвідношення // Право України. — 2001. — № 10.
115. Процевський В. Виникнення трудових правовідносин з державними службовцями // Право України. — 2001. — № 11. — С. 75.
116. Перспективи реформування адміністративного права України // Право України. — 1998. — № 9. — С. 3.
117. Производство по делам об административных нарушениях в органах внутренних дел. — К., 1983.
118. Салищева Н. Административный процесс в СССР. — М., 1964.
119. Самсонов В. Н. Административное законодательство: понятие, содержание, реформа. — Х., 191.
120. Севрюгин В. Е. Понятие правонарушения (проступка) по административному законодательству. — М., 1988.
121. Сорокин В. Д. Проблемы административного процесса. — М., 1968.
122. Сорокин В. Д. Административно-процессуальное право. — М., 1972.
123. Стариков Ю. Н. Административный договор: опыт законодательного регулирования в Германии // Государство и право. — 1996. — № 4.
124. Стариков Ю. Н. Государственная служба в Российской Федерации: Теорет.-прав. исслед. — Воронеж, 1996.
125. Стариков Ю. Н. Службное право: Учебник. — М., 1996.
126. Стефанюк В., Голосніченко І., Михеєнко М. Інститут адміністративної відповідальності юридичних осіб: проблеми теорії та практики // Право України. — 1999. — № 9.
127. Сурілов А. В. Основи загальної теорії держави і права. — Одеса: Одеський університет, 1995.
128. Скрипнюк В. Інститут державних секретарів і перспективи розвитку виконавчої влади в Україні // Право України. — 2001. — № 10.

129. Стахурський М. Адміністративно–процесуальне законодавство потребує оновлення // Право України. — 2001. — М 10.
130. Таможенное законодательство Украины (Сборник нормативных актов с изменениями и дополнениями по состоянию на 20 апреля 2000 г.). — Х., 2000.
131. Трещетникова Н. Ю. Правовые институты чрезвычайного режима в Польше // Право и экономика. — 1997. — № 3.
132. Харитоновна Е. И. Организационно–правовые основы управления экономикой: Учеб.–метод, указ. — Одесса, 1997.
133. Царьова Л. К. Організаційно–правові основи фінансового контролю в Україні. Навч.–метод, посіб. — Одеса, 1999.
134. Царьова Л. К. Банківське право: Навч.–метод, посіб. — Одеса, 2000.
135. Шергин А. П. Административная юрисдикция. — М., 1979.
136. Шмиттгофф К. Экспорт: право и практика международной торговли. — М., 1993.
137. Яновский А. Отбор персонала (собеседование с кандидатами при приеме на работу) // Проблемы предпринимательства. — 1997. — № 2.